

תנועת הנוער הלאומי בית"ר
מחלקת הדרכה ארצית

וננועות

"גאון המנוח"

הנוער הלאומי בית"ר

בחי"ב פצ'יבוק - ז'פו פ'נולסר"

ע.ר. 58-0038685

מזכירות התנועה: רחוב שפרינצק 23, תל-אביב 64738 * טל: 03-9044640, 03-9043352/3, פקס: 03-9307421

תפיסותיו של ז'בוטינסקי

עבור שכבת ביניים

ההסתדרות

מטרות:

1. החניכים יכירו את הגוף ההסתדרות.
2. החניכים יעמיקו על פועלו וחשיבותו.

משך זמן: 10 דקות

מהלך:

מבקשים משישה חניכים לצאת מהמסדר ולעשות פירמידה אנושית. כשהם מסיימים מבקשים מאחד החניכים בשורה האמצעית לצאת מהפירמידה ושואלים את החניכים אם הם עדיין מסוגלים לבצע את אותה פירמידה ולהגיע לשלמותה? כשהם עונים לא, מסבירים על חשיבות ההסתדרות: "ברגע שהחניך הוצא מהפירמידה, המשימה הייתה בלתי אפשרית. אסור לנו להתעלם מהיחיד, מהאינדיבידואל. אנחנו שואפים הן לטובת היחיד והן לטובת הקבוצה ללא התעלמות מהפרט. ההסתדרות היא התאגדות מקצועית שהוקמה על ידי התנועה הרוויזיוניסטית ומטרתה היא להגן על זכויות העובדים ודאגה לרווחתם על פי חמשת הממים שהגדיר ז'בוטינסקי (לבקש מחניך מהמסדר לציין את חמשת הממים)".

נכתב ע"י: נטע משעלי

משקי חירות בית"ר

מטרות:

1. החניכים יכירו את הגוף משקי חירות בית"ר.
2. החניכים יעמיקו על החשיבות של ההתיישבות.
3. החניכים יכירו את ההתיישבויות שהקימו במסגרת משקי חירות בית"ר.

משך זמן: 10 דקות

מהלך:

החניכים יחפשו 10 חלקי פאזל המוחבאים ברחבי חדר הפעילות , חלקים אלו מרכיבים את סמל משקי חירות בית"ר . החניכים ירכיבו את הפאזל כדי לחשוף את סמל התנועה המיישבת ולאחר שסיימו את הרכבת כל חלקי הפאזל החניכים יהפכו את הפאזל כולו ויראו את כל הישובים שהוקמו ע"י תנועה זו .(על כל אחד מעשרת חלקי הפאזל יהיה מצד אחד ארבעה שמות של ישובים ומהצד השני חלק מהסמל של משקי חירות בית"ר).
לאחר שהחניכים סיימו להרכיב את הפאזל המדריך יספר להם בקצרה על משקי חירות בית"ר – מהו תנועה זו ? , מה היא עושה ? ובאיזה מסגרת היא פעלה.

נכתב ע"י: גיל חג'בי

הנוער בעיני ז'בוטינסקי

רקע: זוהי הפעולה שפותחת את היום 'מחר במעו"ז', החניכים צריכים להבין שרכשו מספיק כלים וידע כדי לקום ולעשות. הם אינם צריכים שיפעילו אותם. הם יודעים מהו תהליך חינוכי ואיך מתכננים הפנינג, למשל.

מטרות הפעולה:

1. החניכים יחשפו למקרים שונים בהם הנוער פעל.
2. החניכים יכירו שכנוער יש להם את הכוח והיכולת לשנות ולהשפיע.
3. החניכים ירכשו כלים לפעולה ועשייה בתנועה בכלל, ובמעו"ז בפרט.

זמן הפעולה: 45 דקות

סביבת ההדרכה: חדר פעילות

קהל יעד/ שכבת גיל: קנאים – חניכי קורס ג'

ציוד נדרש והכנות מראש:

הכנות מראש	ציוד	
	כמות	פריט
הדפסת הקטע מעולמו 15X		
כרטיסיות מקרים	1	מסקנטייפ
	5	A4
	1	טוש ללוח
	2	בריסטול
	1	דבק
	5	טוש
	1	מספריים

הערות/ הארות לפעולה:

1. לתת המון מקום לחניכים לענות, לבקש מהם כנות, ולא תשובות יפות לאוזן.
2. לעקוץ את החניכים במהלך הדיונים.

מהלך הפעולה:

פתיחה:

המדריך יפזר בחדר כרטיסיות שעליהן כתוב:

- מרד גטו וארשה
- מחאת הטיול השנתי
- מחאת השורטים
- לחימה במחתרות
- העפלה
- מחאת האוהלים
- מחאת האוכלות בשירותים- אחל"ע
- המהפכה ב-1977- עלייתו של בגין
- הקמת ישובים
- הגנה על הארץ

אומרים לכל חניך לבחור את הכרטיסייה שמתארת מקרה או סיפור שהוא יודע ומכיר (אפשר יותר מחניך אחד על כרטיסיה), לאחר שכולם בחרו בחניכים מתבקשים לספר על אותו המקרה / האירוע שכתוב בה. אם החניכים לא יודעים המדריך מפרט בעצמו על האירועים. אחר כך המדריך ישאל: מה המשותף לכל הכרטיסיות? לאחר שהחניכים ענו, המדריך יאמר: ברור שהתשובה היא נוער, הנוער עשה את כל הפעולות והמקרים המצויינים בכרטיסיות.
זמן פתיחה: 15 דק'

גוף הפעולה:

כעת נשחק משחק בסגנון התכנית "מה אתם הייתם עושים?"
על הרצפה המדריך ישים 3 דפים בתוך "חניות" ממסקנטייפ על הרצפה שעליהם כתוב: א', ב', ג'. בכל שאלה כל החניכים לעמוד על משבצת החניה לפי התשובה בה בחרו. המדריך יכין טבלה על הלוח לפי מספר השאלות, ובכל שאלה ירשום כמה חניכים ענו בכל תשובה. ויקריא לחניכים סיטואציות שונות, עליהם לענות מה הם היו עושים:
1. אתה עולה חדש ויודע רק רוסית. כולם בארץ מדברים שפות שונות ומשונות ואיזה משוגע אחד ממציא שפה שנשמעת לך כמו כתב חרטומים שקוראים לה עברית ורוצה שכולם ידברו בה. מה אתה היית עושה?
א. בורח המארץ המוזרה הזו! מה אני משוגע?! עדיף לי לאכול בורשט ברוסיה.

- ב. נשאר בארץ ומנסה להסתדר, כולם ידברו רוסית בשלב כלשהו לא? ואם לא, אהפוך לאשף פנטומימה.
- ג. לא אתעצל ואלמד עברית!
2. בארץ שבה אתה נמצא ישנה אנטישמיות חזקה והלחץ לעזוב אותה גדל. מה תעשה?
- א. אעזוב לאמריקה, עזבו אותי שטויות ורק תתנו לי מילקשייק וחוף במיאמי!
- ב. אשאר בארץ שבה אני נמצא, כל הרכוש שלי והמשפחה ילכו רק בגלל כמה משוגעים?
- ג. אעלה לארץ ישראל! עם אמא או בלי אמא לא נשאר במקום שהוא לא הארץ של עמי! "תחסלו את הגולה לפני שתחסלו אתכם".
3. הערבים בכפר ליד כל יום בדרך למעו"ז זורקים אבנים ואין לזה שום יחס מהבריטים. מה תעשו?
- א. לזרוק אבנם זה משחרר ומרגיע, אני הולך לפרוק את הכעסים שהדחקתי כל חיי.
- ב. אקנה רכב ממוגן סופסוף ונחפור לבריטים שיבואו לעזור.
- ג. נגן על הישובים שלנו!
4. האם אני כנוער יכול לשנות הרבה?
- א. פחחחחחח הדבר היחיד שאני יכול לשנות זה תנוחה בשנ"צ.
- ב. דברים קטנים שקשורים אלי כן, אבל לא נראה לי שמעבר.
- ג. אני נער ואני העתיד. אני יכול לעשות הכל!

דיון – המדריך ישאל:

- למה אלו היו התשובות שלכם? מי בחר בשאלה 4 את תשובה ג, למה? מי בחר בשאלה 3 את תשובה א, למה? מי בחר בשאלה 1 את תשובה ב? וכו'.
- מפלפלים בעזרת סתירה של דעתם ע"י המדריך עד שמגיעים לתשובה הרצויה ושהחניך לא מערער על תשובתו: לנוער יש כוח והרבה ממנו.

זמן גוף הפעולה: 30 דק'

סיכום:

בסוף הפעולה המדריך מלמד את החניכים את המורל "למשאית של שמוליק יש חור בגלגל" (נספח א'). אחרי שמסיימים את המורל המדריך מקריא לחניכים את הקטע הבא מתוך עולמו (שגם יודפס כמושמוש):

"מי אתם בעיני? מהו נוער? בן אדם שחסרות לו שנים- אינו צעיר. אי אפשר, לומר שאביב זהו קיץ בלי שני חודשים. נוער- זהו דבר אחר: אש מיוחדת, חשמל מיוחד. היוצא מזה, שלא כל אדם בעל שיבה אינו שייך לנוער. כי נורדאו היה צעיר, והרצל, שמת בן 44, היה צעיר, וגאריבאלדי היה צעיר. נוער- זהו חלק מיוחד של המכונה הציבורית, הגלגל המניע, המוציא את המכונה מנקודת הקיפאון שלה, מן ה"נקודה המתה"----
גלגל המנוף בחיי הציבור- זהו הנוער!"

מסבירים לחניכים שה"משאית של שמוליק" היא בעצם התנועה, והחור בגלגל זה מה שיקרה אם הנוער לא יפעל, לא רק בתנועה אלא בחיים הציבוריים בכלל! המדריך יצייר מעגל על הלוח שיהיה שעון, השעות בו יהיו: הקמת מעו"ז, חניך, מדריך, ש"ש. המדריך יסביר לחניכים שבלעדי הנוער לא יקומו מעו"זים וכלום לא יזוז בעצם, כי אנחנו תנועת נוער. המדריך ידגים לחניכים בעזרת המעגל שאם שעה אחת חסרה אין לנו שעון, אם מישהו אחד חסר אין לנו תנועה. חלוקת מושמושים.

זמן סיכום: 15 דק'

נכתב ע"י: יהב בר

המדריך הבוגר

רקע: פעולה זו ממוקמת ביום התוכני האחרון של הקורס, יום שמטרתו לדבר על 'מחר במעו"ז'. המדריך הבוגר הינו התפקיד אליו אנו מכשירים את החניכים. עליהם להבין מה הציפיות שלנו מהם, של מפקד המעו"ז, ובעיקר להבין שהאחריות שהם קיבלו על עצמם ניתנה להם בזכות.

מטרות הפעולה:

1. החניכים יחשפו לרמת האחריות, ההדרכה והבגרות המצופה מהם.
2. החניכים יכירו את המצופה מהם במעו"ז.
3. החניכים ידונו בדמות המדריך הבוגר כמודל לחיקוי.

זמן הפעולה: 60 דקות

סביבת ההדרכה: חדר פעילות

קהל יעד/ שכבת גיל: קנאים – חניכי קורס ג'

ציוד נדרש והכנות מראש:

הכנות מראש	ציוד	
	כמות	פריט
גיליון 1: "המדריך"		
גיליון 2: "המדריך הצעיר"	1	מקל מטאטא
גיליון 3: "המדריך הבוגר"	1	קרטון ביצוע (חלקי גוף)
ציורים המבדילים בין המדריך הצעיר למדריך הבוגר על A4	3	גיליון בריסטול בשלל צבעים
	10	לורד בשלל צבעים
כתיבת המשימות	3	גואש בשלל צבעים
לגזור את קרטון הביצוע לחלקי גוף: ראש, ידיים, רגליים.	5	מכחול
	2	נייר דבק
	1	דבק לבן
	4	נייר קרפ בשלל צבעים
	2	בקבוק מים 1.5 ל' ריק
	5	אבנים גדולות
	2	אבנים קטנות / חצץ
	חופנים	
	2	חול
	חופנים	
	1.5 ל'	מים

	1	חולצת בית"ר
	3	גיליון דף עיתון
	10	דף A4

הערות/ הארות לפעולה:

1. הפעולה מתעסקת במדריך הבוגר, בעיקר מול המדריך הצעיר.
2. המדריך הבוגר (הדחליל) אותו החניכים בונים בפתיחה מתלווה אליהם מעתה וכד טקס הסיום, כולל.
3. אמנם משל האבנים הגדולות מתייחס בדרך כלל לניהול זמן, אבל בפעולה הזו כל חפץ משול לתפקיד אחר במעו"ז. שימו לב לעשות את החיבור נכון.
4. יש לשים לב לזמנים, הפעולה מתוזמנת על השנייה. אם תעבדו לפי המערך תצליחו לעבור את כל המתודות. במידה וקבוצה מתעכבת, יש לדלג על המתודה הראשונה בגוף.

מהלך הפעולה:

פתיחה:

עיצוב דמות המדריך הבוגר – המדריך יספר לחניכים כי מתווסף אליהם חניך חדש לקבוצה, ממש היום, דחליל חביב (הוא בעצם המדריך הבוגר). המדריך ייתן לחניכים חפצים שונים שבאמצעותם יבנו את הדחליל שלהם. החניכים יתנו לו שם, ימציאו לו סיפור חיים (למשל - מאיזה מעוז הוא בא, כמה זמן הוא בתנועה וכו'), מהם התחביבים שלו ועוד. תוך כדי הבנייה של הדחליל, יתקיל המדריך ויאמר (כל פעם משפט אחר במקביל לבניית הדחליל): "שימו לב כי הדחליל כבר 4 שנים במעו"ז", "שימו לב כי הדחליל כבר מדריך שנה שלמה", "שימו לב שרק בחלק מהשנה הקבוצה שלו הייתה פעילה", "שימו לב כי הוא מגיע על בסיס קבוע לשיבות ופעולות בוגרים", "שימו לב כי הוא נוכח תמיד באירועים מעו"זיים" (מאפיינים של המדריך הבוגר).

זמן פתיחה: 10 דק'

גוף הפעולה:

④ "מה שייך למדריך הבוגר ומה שייך למדריך הצעיר" – על הלוח יהיה כתוב: מדריך בוגר ומדריך צעיר. המדריך יחשוף 6 תמונות (נספח א'), על החניכים לשייך כל אחת מהתמונות אל בעל התפקיד הרלוונטי עבורם ולהסביר. (זמן כולל: 5 דק')

④ "ז'בוטינסקי אמר ש..." - המדריך אומר לחניכים "ז'בוטינסקי אמר ש..." ועליהם לבצע משימה.

להלן המשימות: (זמן כולל: 20 דק')

1. ז'בוטינסקי אמר שעליכם להרים הפנינג בנושא 'הספורט הלאומי' תוך 3 דקות (תכנון בלבד).

2. ז'בוטינסקי אמר שעליכם לחשוב על נושא מעו"זי ליציאה לתל חי ולתכנן איך זה יבוא לידי ביטוי בצעדה עצמה תוך 5 דק' בלבד.
3. ז'בוטינסקי אמר שעליכם לתכנן פעילות ליום האישה הבין לאומי תוך 3 דקות.
4. ז'בוטינסקי אמר שעליכם לחשוב על משחק 'מגניב' לילדים בשכבת ביניים, שיכול להסביר על השפה העברית בעיני ז'בוטינסקי תוך 4 דקות.
5. ז'בוטינסקי אמר שעליכם לתכנן ערב מחווה ו/או הוקרה למתחרות העבריות תוך 3 דקות.

Ⓜ "מצא את ההבדל בין החניך הבוגר לחניך הצעיר" – המדריך יתלה דף עיתון ועליו כתוב "המדריך". על החניכים לזרוק כמה שיותר מילים שיתארו את 'המדריך' – מיהו, מהו התכונות שלו וכו'. לאחר מכן, המדריך יתלה עוד שני דפי עיתון "המדריך הצעיר" ו-"המדריך הבוגר". המדריך ייתן 5 דק' לחלוקה של התכונות כולל הסבר בין שתי הדמויות האלו. (זמן כולל: 8 דק')

Ⓜ עיבוד: אם היינו חוזרים למתודה הראשונה (תמונות) – הייתם משנים משהו? מה המטרות של המשימות האלו? (זמן כולל: 2 דק')

זמן גוף הפעולה: 35 דק'

סיכום:

"משל האבנים" – המדריך ישאל את החניכים אם מישהו מכיר את משל האבנים הגדולות, במידה ויש חניך בודד המדריך יבקש ממנו לא להרוס. במידה ורוב החניכים מכירים את המשל, המדריך יבקש מהם להתנתק לרגע ממה שהם מכירים וזוכרים, ויעבור ישר לחלוקת התפקידים של כל חפץ ללא ההקדמה. (הקדמה) המדריך יפרוס על השולחן: בקבוק ריק, אבנים גדולות, אבנים קטנות, חול ומים, וישאל: האם כל אלו יכנסו לתוך הבקבוק? המדריך יתחיל בניסוי: תחילה יכניס את האבנים הגדולות, לאחר מכן את הקטנות, החול והמים. המדריך יאמר: כל מרכיב מסמל תפקיד שלכם הבוגרים במעו"ז. האבן הגדולה היא מפקד המעו"ז והרכזים, האבנים הקטנות הם אתם – המדריכים הבוגרים, החול הם המדריכים הצעירים והמים אלה החניכים. הבקבוק עצמו זוהי התנועה כולה. המדריך ישאל: אז מה אני בעצם מנסה לומר לכם עכשיו? המדריך ידגיש את המשפט "כל אחד ואחת הוא בורג בתוך מפעל שלם". יושבים במעגל והמדריך ישאל: על מה אתם בוחרים לקחת אחריות מחר במעו"ז ולמה? איפה מקומכם יהיה אחרי הקורסים? לאחר מכן, המדריך מסביר לחניכים כי

עכשיו הם בוגרים, ועכשיו האחריות שלהם היא גדולה יותר, וזו אחריות שהם בחרו בה – מעצם היציאה לקורסים וקבלת התעודה ממש מחר. המדריך ידגיש כי כולם חשובים (מפקד המעו"ז, המדריך הבוגר, המדריך הצעיר והחניכים), ובלעדי אחד מיהם לא יהיה מעו"ז, וכשכל אחד מבעלי התפקידים הללו ימצא את מקומו וייתן את ה-100% שלו למעו"ז, המעו"ז יתרומם ויהיה חזק.

זמן סיכום: 15 דק'

נכתב ע"י: עומרי אבגי

למה דווקא בית"ר?!

רקע: זו הפעולה שפותחת את היום האחרון – מחר במעו"ז. אחרי שלמדנו, הכרנו והעמקנו על בית"ר – החניכים צריכים להבין ולהעמיק למה בית"ר ולא שום תנועת נוער אחרת. למה בית"ר היא משהו ששווה לי להשקיע בו ולהיות בו. למה אני כאן בעצם!?

מטרות הפעולה:

1. החניכים יכירו את השוני שבין תנועת הנוער בית"ר לבין תנועות נוער אחרות.
2. החניכים יעמיקו על בית"ר כתנועת נוער.
3. החניכים ידונו על הסיבות להמצאם בבית"ר.

זמן הפעולה: 45 דקות

סביבת ההדרכה: חדר פעילות

קהל יעד/ שכבת גיל: קנאים – חניכי קורס ג'

ציוד נדרש והכנות מראש:

הכנות מראש	ציוד	
	כמות	פריט
נספח 15X	15	עט
	3	בריסטול
	30	טוש

הערות/ הארות לפעולה:

1. זו הפעולה שפותחת את היום התוכני האחרון בקורס – הרוח והחזון הם אלו שיעשו את ההבדל!

מהלך הפעולה:

פתיחה:

פותחים את הפעולה בשאלון אישי (נספח א') של כן ולא, ומוביל ל-3 תוצאות שונות. השאלון בודק איזה סיבות משאירות את החניכים בתנועה.

זמן פתיחה: 10 דק'

גוף הפעולה:

מחלקים את הפלוגה ל-2 קבוצות כל קבוצה צריכה לבנות הצגה קצרה / קטע / שיר או כל דבר אומנותי שיעלה בדעתם, מטרת המיצג היא להראות סיבות של חניכים להגיע לתנועה.

דמויות:

- חנה שרוצה למצוא מסגרת חברתית
- אידאולוג
- אחד שפשוט כיף לו
- כל החברים שלו בתנועה
- זה שמאוהב במדריכה
- האוכל חינם שבא לבדוק אם יש היום פעולה עם אוכל
- זה שבתנועה מכיתה ג' והוא פשוט רגיל

זמן גוף הפעולה: 25 דק'

סיכום:

דיון: אחרי שהגכרנו את הנושא וצחקנו על דמויות שונות של חניכים. נקיים דיון רציני על הסיבות להגעה לתנועה והסיבות שבגללם נשארנו. פותחים אותו בשאלה איך הגעתם לתנועה בפעם הראשונה ולמה? בוחרים שלושה-ארבעה חניכים שיספרו את סיפור ההגעה שלהם לתנועה (רצוי לא מאותו מעו"ז), עכשיו יש לשאול את החניכים למה נשארו בתנועה מה שונה בתנועה מתנועות אחרות.

זמן סיכום: 10 דק'

נכתב ע"י: שי ליפקופקר

עולמו ככלי חינוכי

רקע: מחר במעו"ז כשהחניכים יעבירו פעולות הם יכירו שיש ספר מסויים שמנחה אותם, אותנו כתנועה. הם לא יפחדו ממנו, ולא יחששו לעיין בו.

מטרות הפעולה:

1. החניכים יכירו את עולמו ככלי חינוכי.
2. החניכים יפגשו מצבים שונים, בהם המדריך משלב את עולמו בפעולות.
3. החניכים יחשפו לרעיונות בהם אפשר לשלב את עולמו בחיי היומיום במעו"ז.

זמן הפעולה: 60 דקות

סביבת ההדרכה: חדר פעילות, חצר

קהל יעד/ שכבת גיל: קנאים – חניכי קורס ג'

ציוד נדרש והכנות מראש:

הכנות מראש	ציוד	
	כמות	פריט
ציטוטים: פעם אחת עם האיש שאמר ופעם בלי	4	דלי
		כוסות חדפ
		בריסטול
		A4
		טוש
		עט
		סלוטייפ

הערות/ הארות לפעולה:

1. החניכים יעברו פעילות היכרות עם עולמו קודם לכן, כאשר הם יגיעו לפעילות זו, זה יהיה אחרי הפעילות על עולמו.

מהלך הפעולה:

פתיחה:

החניכים יעמדו בחוץ , ויהיו מחולקים לשתי קבוצות. מצד אחד של המסלול יהיו פרושים ציטוטים רבים , השייכים לזבוטינסקי ולאישים וספרים שונים . מצד שני יהיו שני דליים , דלי מלא ודלי ריק . המטרה של החניכים היא לקחת את כוס עם מים (בכוס יהיה חור) , ללכת ולבחור ציטוט השייך לזבוטינסקי מכל הציטוטים שם ולהביא אותו בחזרה לקבוצה, בזמן שיש בידו את הכוס עם המים . הקבוצה שתביא את מירב הציטוטים ויהיה לה את כמות המים הגדולה ביותר בזמן הקצוב, מנצחת . (המירוץ יהיה בין 5-7 דק' שאר הזמן זה ההתארגנות).

זמן פתיחה: 10 דק'

גוף הפעולה:

- Ⓜ כל קבוצה בוחרת ציטוט אחד מכל הציטוטים של ז'בוטינסקי מהפתיחה .
- Ⓜ כל קבוצה תצטרך להכין שלט כניסה לחדר הפעילות, שהציטוט של ז'בוטינסקי שהם בחרו משתלב בו .
- Ⓜ תפסוני (בית"ר , הדר תגר) - כל קבוצה עומדת בשורה או מאחורי קו מסומן, במרחק של מספר מטרים זו מזו . חניך מאחת הקבוצות נגש לקבוצה השנייה ונתן להם כיפיים לשלוש ידיים שונות, ביד הראשונה אומר- **ביתר**, ביד השנייה אומר -**הדר**, וביד השלישית אומר- **תגר** . ברגע שנתן כיף ביד השלישית החניך מתחיל לברוח מאותו חניך שקיבל את הכיף השלישי. החניך בורח עד שמגיע לקבוצה שלו . אם נתפס בדרך הוא שבוי של הקבוצה השנייה ואם לא , החניך שקיבל את הכיף השלישי הוא שבוי של הקבוצה השנייה.
- Ⓜ המדריך ידביק לכל חניך על הגב את אחד הציטוטים , המטרה של כל חניך לגלות איזה ציטוט כתוב לו על הגב . אסור לחניכים לדבר , אבל הם צריכים להעזר אחד בשנייה על מנת לגלות את הפתגרם הרשום על גבו של כל אחד מהם . (הציטוטים מהפתיחה יודבקו לגב החניך עם סלוטייפ)

זמן גוף הפעולה: 40 דק'

סיכום:

המדריך עושה שיחת סיכום, שבה נותן מושמוש לחניך עם אחת מהציטוטים שהוא בחר. המדריך מסביר כיצד הוא השתמש בספר היום בזמן הפעילות, ומונה כמה רעיונות שהחניכים יכולים לקיים במעו"ז (לדוגמא מושמוש, בסוף פעולה כל חניך קורא ציטוט, או מסביר ערך, כל פעולה סובבת סביב נושא מהספר, תולים ציטוטים במעו"ז). בנוסף יתקיים דיון לעלות רעיונות מצד החניכים איך לשלב זאת בדרכים שונות .

זמן סיכום: 10 דק'

נכתב ע"י: שחר ארמוני

אקטיביזם

רקע: פעולה זו הינה הפעולה האחרונה (ללא קשר לפעות הסיכום) ונמצאת ביום 'מחר במעו"ז'. בסופו של דבר החניכים רכשו כלים שונים בהדרכה ואידיאולוגיה, ועכשיו הבחירה בידם – לקום ולעשות עם זה משהו או לא לעשות דבר. אנחנו מחנכים לחיים בית"ריים – וזה האקטיביזם שלנו.

מטרות הפעולה:

1. החניכים יכירו את המושג 'אקטיביזם' עפ"י ז'בוטינסקי ואת ההקשר שלו כיום.
2. החניכים יכירו בכוחם לשנות והשפיע בדרך ההדר.
3. החניכים יחשפו למשפט 'כי שקט הוא רפש' ואת הקשרו.
4. החניכים יסיקו כי הם עושים מעשים אקטיביסטים ביומיום.

זמן הפעולה: 60 דקות

סביבת ההדרכה: חדר פעילות וחצר

קהל יעד/ שכבת גיל: קנאים – חניכי קורס ג'

ציוד נדרש והכנות מראש:

הכנות מראש	ציוד	
	כמות	פריט
קו התחלה		
מושמוש	1	טוש ללוח
הגדרות	1	פקעת צמר
	15	פתקיות
	3	חב' שוקולד
	1	שקית אדמה
	20	A4
	5	טוש

הערות/ הארות לפעולה:

1. המתודות השונות הפעולה ממחישות לחניך את שיש מצבים שמפריעים לו והוא יכול לבחור לעשות או לא לעשות.

2. חשוב לקשר את הפעולה אל המעו"ז והתפקיד שלהם בו, המעו"ז והתנועה הם כלים למעשים אקטיביים של החניכים.

מהלך הפעולה:

פתיחה:

יוצאים החוצה: הבית"רים באים - בוחרים חניך שצועק "הבית"רים באים!" ועליו לתפוס את שאר הקבוצה. כל החניכים עומדים בשורה מולו, וכאשר הוא צועק, כל החניכים בורחים במטרה להגיע אל הצד השני. הנציג יכול לנוע רק קדימה והצידה ועל שאר הקבוצה לא להיתפס. חוזרים לכיתה.

המדריך כותב על הלוח את המילה 'אקטיביסט' והמילה 'אקטיביזם', ושואל: מה המשמעות של כל אחת מהמילים האלו לדעתכם? המדריך כותב את מה שהחניכים אומרים.

זמן פתיחה: 10 דק'

גוף הפעולה:

דעאש שמדעאש - החניכים עומדים במעגל. המדריך מסביר: אחד החניכים מקבל כדור צמר, עליו לומר "דעאש שמדעאש ..... והעולם שותק!", ברווח מוסיפים משהו שמפריע לנו בחברה ובעולם ובכלל בכל דבר לדוג': דעאש שמדעאש אלפי מחבלים משוחררים כדי לשבת על שולחן המשא ומתן עם הערבים והעולם שותק! או לחלופין דעאש שמדעאש אנשים עדיין הולכים עם קרוקס והעולם שותק!, ומעביר את הצמר לחניך אחר שצריך לתת פיתרון לבעיה. אחרי שפתר את הבעיה עליו לתת בעיה משלו ולהעביר את חוט הצמר לחניך הבא.

מתודה זו ממחישה את העובדה שאם כולנו נפעל יחד למען משהו מסויים, יהיה לנו מספיק כוח לפתור את הבעיות וביחד עדיף על לבד! (15 דק')

מה אתם הייתם עושים? - המדריך מסמן קו ההתחלה עם חוט ושואל את החניכים שאלות בשני סבבים: הראשון - האם זה מפריע לך? השני - האם עשיתי משהו בשביל לשנות? (נספח א')

המדריך יסביר: עכשיו אני אקריא היגדים, במידה ואתם מסכימים וזה אכן מפריע לכם, תתקדמו צעד אחד. בתום ההיגדים יסמן המדריך את כל בנקודות שבם עמדו החניכים בעזרת חפצים אישיים שלהם (שעון, נייד, תכשיט וכו') ויאמר: כעת אני אקריא היגדים נוספים, במידה ופעלתם כמוהם, תתקדמו צעד נוסף. בסוף הסבב השני החניכים מקבלים פתק שכתוב עליו "אני באמת פועל לשנות את כל מה שמפריע לי? תזכורת לעצמי: 'שקט הוא רפשי'" (15 דק')

עיבוד: המדריך יאמר: עצם העובדה שמפריעים לי דברים, זהו צעד ראשון, סימן שאיכפת לי, השאלה מה אני עושה עם זה? יושב עם החבר'ה בבית ומלונן? לא אומר או עושה כלום?

זמן גוף הפעולה: 35 דק'

סיכום:

HOW LOW CAN YOU GO - סוג של מכירה פומבית. החניכים יושבים במעגל והמדריך מוציא חפיסת שוקולד. המדריך שואל את החניכים מה הם מוכנים לעשות כדי לקבל את השוקולד, והחניך שמציע (ומבצע) את המעשה הכי קיצוני מקבל את השוקולד (למשל 15 קפיצות על רגל אחת, 20, 40, 50, 100, ואני בכלל מוכן לשיר את הצ'ינגה לונגה מהסוף להתחלה כשאני עומד על הראש!). בשלושת הסבבים הראשונים התחרות היא על שוקולד ובפעם האחרונה המדריך מוציא שקית אדמה. כשאף חניך לא מציע כלום בשביל השקית המדריך מעלה את הנקודות הבאות לחשיבה:

האדמה היא אדמת הארץ, תחשבו כמה אנשים נהרגו בשבילה? כמה אנשים נלחמו ונישקו אותה כשהגיעו לארץ? כמה אנשים היו משלמים בשבילה? האם האדמה הזו פחות חשובה מהשוקולד?

המדריך יסכם – בשביל מה ומי אנחנו מוכנים לעשות הכל ולא להפסיק לעשות עד שנשיג אותו?! האם המעו"ז נמצא באותו מקום כמו אלו?! המדריך יחשוף את ההגדרה המילונית ועיקרי דבריו של ז'בוטינסקי על האקטיביזם (נספח ב')

חלוקת מושמושים - כי שקט הוא רפש (גלופת מעוז ברקן תל חי 2013)

זמן סיכום: 15 דק'

נכתב ע"י: יהב בר

